

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Předložila studentka: Bc. Martina Starostová

Název: Tóny přírody aneb ekonaratologie prostřednictvím lidové písně

Oponentka: PhDr. Lucie Hlaváčová

Předkládaná diplomová práce má 86 stran textu, 2 strany příloh a je členěna do 7 kapitol. Práce je rozdělena do dvou oddělených částí – teoretické a empirické. Formální členění a celková grafická úroveň práce je kvalitní. Text je velmi čtivý a srozumitelný.

Teoretická část zahrnuje mnoho obohacujících informací. Autorka se zde zabývá teorií narativity, uvádí definice pojmu ekonaratologie, představuje české i světové předchůdce ekonaratologie, charakterizuje přínosy narativní metody v environmentálním vzdělávání a dále se snaží poukázat na využití příběhu a lidové písně jako prostředku edukace v praxi, přičemž v tomto případě se autorka stále pohybuje spíše na rovině teoretické, než praktické. Specifickou pozornost věnuje autorka charakteristice lidových písní a přírodním motivům, které se v písních objevují.

Empirická část zahrnuje kvalitativní i kvantitativní výzkum, který zjišťuje, nakolik jsou děti schopny ze zvukového záznamu rozeznat a určit hlasové projevy domácích či lesních zvířat a průmyslové zvuky z okolního světa. Cíl výzkumu je formulován v rámci metodologie (str. 48). Dále jsou formulovány domněnky (str. 47), které ačkoli nejsou konkrétně pojmenovány, tak mají charakter výzkumných otázek a jsou v rámci výzkumu ověřeny a přehledně diskutovány.

Ačkoli metodologie výzkumu je podrobně a pěkně zpracována, jsou zde drobné nejasnosti. Například autorka uvádí celkový počet dotazovaných respondentů (122 dětí), ale dále pojednává o tom, že ne u všech dětí byly odpovědi statisticky vyhodnoceny. Finální počet respondentů tak není zřejmý a čtenář jej musí dopočítávat. V rámci výzkumu byly vytvořeny přehledné tabulky se záznamem reakcí jednotlivých dětí (viz přílohy). Vzhledem k tomu, že v metodologii výzkumu autorka uvádí, že přihlížela, jak na verbální tak nonverbální komunikaci, chybí ukázka toho, jakým způsobem byly nonverbální projevy dětí zaznamenávány.

Výsledky kvantitativního výzkumu jsou prezentovány ve formě tabulek, grafů a slovního shrnutí, ve kterém jsou někdy formulovány i poznatky a postřehy kvalitativního výzkumu. V rámci vyhodnocení výsledků autorka zohledňovala komparaci různých skupin dětí dle věku, pohlaví a místa bydliště. Velmi vhodně jsou zvoleny sloupcové grafy. Na druhou stranu všechny koláčové grafy jsou zvoleny nevhodně a jejich procentuální výsledky i popisky jsou nesprávně uvedeny (například z grafu 2 vyplývá, že 26 % 6-ti letých dětí odpovědělo správně, kdežto z grafu 1 je patrné, že v kategorii 6-ti letých dětí bylo uvedeno 100 % správných odpovědí, to znamená, že všechny 6-ti leté děti musely uvést správné odpovědi).

Diskuze výsledků je přehledně zpracována, chybí však nějaké konkrétní výzkumy a poznatky s kterými autorka vlastní výsledky porovnává a diskutuje. V závěru jsou přehledně shrnuty základní poznatky výzkumu, autorčiny úvahy a vlastní názor.

Výběr použité literatury je rozmanitý a řádně citovaný. Pouze v kapitolách Čeští předchůdci ekonaratologie (kapitola 2.3.1.1) jsou představena významná jména autorů a jejich publikací, které nejsou v seznamu použitých zdrojů blíže specifikovány.

Celkově práce působí dobrým dojmem a je zřejmý autorčin osobní zájem o ekonaratologii a práci s dětmi. Dle popisu je možno vyvozovat, že realizovaný výzkum probíhal velmi osobitým způsobem a jevil zájem dětí.

Na druhou stranu je však nutno konstatovat, že téma práce nese značný potenciál, který nebyl úplně využit. Teoretická a empirická část působí více méně jako samostatné celky. Bylo by vhodné lépe strukturovat můstek mezi teoretickou a empirickou částí. Vzhledem k názvu práce by bylo žádoucí vybrat pro empirický výzkum takové zvuky, které jsou zmiňovány v lidových písních (což autorka pojala jako záměr pouze u domácích a lesních zvířat). Je pochopitelné, že zvuky domácnosti a měst nejsou v lidových písních zastoupeny tak často, přesto by bylo přínosné právě takové úryvky písní či dětských říkadel vyhledat a konkrétně představit. Následně by pak mohly být dané prvky zvuků zahrnuty do výzkumu.

OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

- Mohla byste stručně uvést konkrétní příklad, jakým způsobem by mohly být lidové písně aplikovány jako prostředek edukace v praxi?
- Mohla byste blíže specifikovat, jak jste zaznamenávala nonverbální komunikaci dětí při realizaci výzkumu?

Přes výše uvedené připomínky předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací, doporučuji ji k obhajobě.

V Praze, dne 29.12. 2015

PhDr. Lucie Hlaváčová